

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 24. travanj 2019. [\[Multimedia\]](#)

„Kako i mi otpuštamo dužnicima našim“

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Danas dovršavamo katehezu o petom zazivu molitve Očenaš. Zadržat ćemo se na izrazu „kako i mi otpustismo dužnicima svojim“ (Mt 6, 12). Vidjeli smo da je čovjeku vlastito biti dužnik pred Bogom: od Njega smo primili sve u smislu naravi i milosti. Naš život nije bio samo željen, nego i voljen od Boga. Kad sklopimo ruke na molitvu doista nema mjesta za umišljenost. U Crkvi nema čovjeka koji je „svojih ruku djelu“, ljudi koji su sami sebe stvorili. Svi smo dužnici prema Bogu i prema mnogim ljudima koji su nam dali povoljne životne uvjete. Naš identitet se izgrađuje polazeći od primljenih dobara, a prvo od njih je život.

Onaj koji moli nauči reći „hvala“. A mi često zaboravljamo reći „hvala“, mi smo sebični. Onaj koji moli taj nauči reći „hvala“ i moli Boga da bude dobrostiv prema njemu ili njoj. Koliko god da se trudili, uvijek postoji nepodmiriv dug pred Bogom koji nikada nećemo moći vratiti: On nas voli beskrajno više nego što mi njega volimo. Nadalje, koliko god se mi trudili živjeti prema kršćanskim učenjima, u našim će životima uvijek postojati nešto za što treba tražiti oprost: sjetimo se dana provedenih u dokolici, trenutaka kad nam je zlopamćenje obuzelo srce i tako dalje. Upravo ta iskustva, koja nažalost nisu rijetka, potiču nas na molitvu: „Gospodine, Oče, otpusti nam duge naše“. Tako tražimo oprost od Boga.

Kad bolje razmislimo, taj bi se zaziv mogao ograničiti i na ovaj prvi dio; bilo bi to lijepo. Isus ga, međutim, potkrjepljuje s drugim izrazom koji tvori jedno s prvim. Odnos Božje vertikalne dobrohotnosti prelama se i pozvan je pretočiti se u novi odnos koji živimo sa svojom braćom: u horizontalni odnos. Dobri Bog nas poziva da budemo svi dobri. Dva dijela toga zaziva povezana su neumitnom povezanošću: molimo Gospodina da oprost naše dugove, naše grijeh, „kako“ mi opraštamo našim prijateljima, ljudima koji žive s nama, našim bližnjima, ljudima koji su nam učinili nešto nažao.

Svaki kršćanin zna da za njega postoji oprostjenje grijeha, svi to znamo: Bog oprašta sve i oprašta uvijek. Kad Isus svojim učenicima pripovijeda o Božjem licu služi se izrazima nježne milosti. On kaže da je na nebu veća radost zbog grešnika koji se pokaje, nego za mnoštvo pravednika koji ne trebaju obraćenja (usp. *Lk 15, 7.10*). Ništa u evanđeljima ne upućuje na to Bog ne oprašta grijehe onima koji su pravo raspoloženi i traže da bude ponovno primljeni u njegov zagrljaj.

Ali Božja milost, tako izobilna, uvijek je zahtjevna. Oni koji su primili mnogo moraju naučiti toliko i davati i ne zadržavati samo za sebe ono što su primili. Oni koji su primili mnogo moraju naučiti davati mnogo. Nije slučajno da se u Matejevju Evanđelju, neposredno nakon što nam je darovan tekst Očenaša, među sedam korištenih izraza, ističe upravo bratsko opraštanje: „Doista, ako vi otpustite ljudima njihove prijestupke, otpustit će i vama Otac vaš nebeski. Ako li vi ne otpustite ljudima, ni Otac vaš neće otpustiti vaših prijestupaka“ (*Mt 6, 14-15*). Ovo je tako snažno! Nešto si mislim: imao sam prilike čuti kako ljudi kažu: „Nikad neću oprostiti toj osobi! Nikada neću oprostiti ono što su mi učinili!“ Ali ako ti ne oprostiš ni Bog neće tebi oprostiti. Zatvaraš vrata. Razmislimo o tome jesmo li u stanju oprostiti ili ne. Neki svećenik, kad sam bio u drugoj biskupiji, sav tjeskoban pripovijedao mi je kako je išao podijeliti sakramente umirućih starici koja je bila na umoru. Jadna gospođa nije mogla govoriti. I svećenik joj reče: „Gospođo, kajete li se za grijehe?“. Gospođa je rekla: „Da“; nije ih mogao ispovijedati, ali je odgovorila: „Da“. To je dovoljno. A zatim: „Opraštate li drugima?“ A gospođa, na samrtnoj postelji, rekla je: „Ne“. Svećenik je ostao uznemiren. Ako ti ne oprostiš ni Bog tebi neće oprostiti. Razmislimo, mi koji smo ovdje, opraštamo li i možemo li oprostiti. „Oče, ne mogu ja to, jer su mi ti ljudi toliko zla učinili.“ Ali ako ti to ne polazi za rukom, zamoli Gospodina da ti da snage da to učiniš: Gospodine, pomози mi da oprostim. Ovdje nalazimo poveznicu između ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjemu. Ljubav doziva ljubav, oprost doziva oprost. U istom Matejevju Evanđelju nalazimo vrlo intenzivnu prisposobu posvećenu bratskom opraštanju (usp. *18, 21-35*). Poslušajmo je.

Neki sluga imao ogroman dug prema svome kralju: deset tisuća talenata! Iznos koji je nemoguće vratiti; ne znam koliko bi to danas iznosilo, ali sigurno stotine milijuna. No, događa se čudo i taj sluga ne dobiva produljenje otplate nego mu je štoviše dug potpuno oprašten. Neočekivana milost! Ali isti taj sluga, odmah zatim, okomio se na svoga brata koji mu duguje stotinu denara – sitnica – i, premda je to neznatan iznos, ne prihvaća izgovore ili molbe. Zato ga na kraju gospodar ponovno zove k sebi i kažnjava. Jer ako se ne trudiš oprostiti, neće ti biti oprašteno; ako se ne trudiš ljubiti, nećeš biti ljubljen.

Isus u ljudske odnose unosi snagu praštanja. U životu se ne rješava sve pravdom. Ne. Poglavitito tamo gdje moramo zauzdati zlo, netko mora voljeti izvan onoga što je dužan činiti, kako bi ponovno započela povijest milosti. Zlo zna svoje osвете i ako se ne zaustavi postoji opasnost da se proširi i zaguši čitav svijet.

Zakon odmazde – za ono što se meni učinilo uzvraćam istom mjerom – Isus zamjenjuje zakonom ljubavi: ono što je Bog učinio meni, ja tebi vraćam! Razmislimo danas, u ovoj prelijepoj Vazmenoj

osmini, mogu li oprostiti. I ako se ne osjećam sposobnim, moram zamoliti Gospodina da mi da milost da oprostim, jer je znati oprostiti milost.

Bog daje svakom kršćaninu milost da ispiše povijest dobra u životu svoje braće, osobito onih koji su mi učinili nešto nažao i koji su mi nešto skrivili. Riječju, zagrljajem, osmijehom, možemo prenijeti drugima ono najdragocjenije što smo dobili. Koja je to dragocjena stvar koju smo primili? Opraštanje, koje moramo moći dati također drugima.